

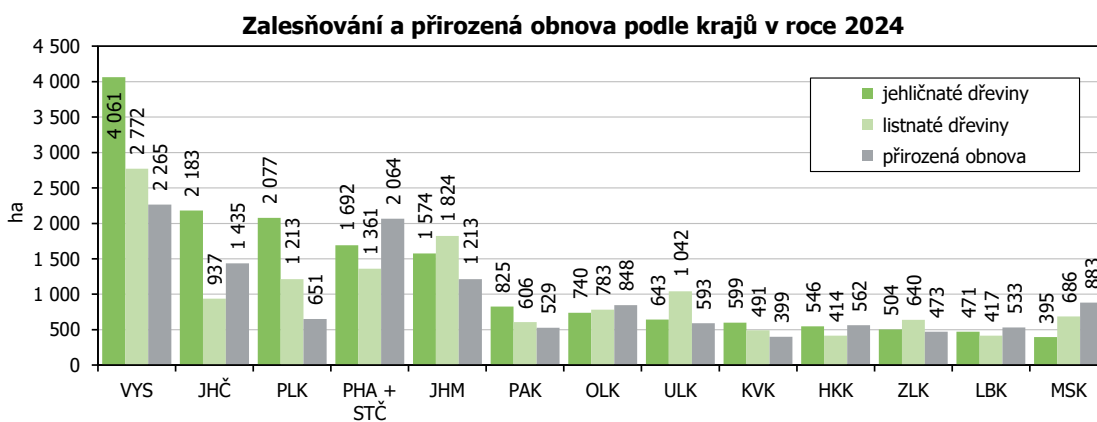
KOMENTÁŘ

16. června 2024

Lesy Vysočiny 2024 – zalesňování i těžba dále zvolňuje

Vysoká míra zalesňování na Vysočině opět zvolnila. V roce 2024 bylo zalesněno 6 833 ha, plocha meziročně o 15,1 % menší. Mezi kraji je to přesto území zdaleka nejrozsáhlejší, zaujímá 23,2 % v ČR zalesňované plochy. Převažovalo zalesňování jehličnatými dřevinami (59,4 %). Přírozenou obnovou les regeneroval na ploše 2 265 hektarů, tj. 18,2 % celkové přírozené obnovy lesa v ČR. Kalamita ustupuje. Těžba dřeva se meziročně propadla o 30,8 %, a to zejména v důsledku snížení těžby nahodilé.

Podle údajů Českého úřadu zeměměřického a katastrálního (dále ČÚZK) se v roce 2024 lesy na Vysočině rozkládaly na výměře 207 997 hektarů, to je přes 30 % z celkové rozlohy kraje. Porostní půda tvořila 98,3 %, což je nejvyšší hodnota v rámci ČR. Lesní pozemky na Vysočině představují 7,8 % z celkové výměry lesů v České republice, mezi kraji je to čtvrtý největší podíl. Nejrozsáhlejší lesy se nachází v Jihočeském kraji (14,2 % z ČR), Plzeňském (11,5 % z ČR) a v kraji Středočeském vč. Prahy (11,4 % z ČR). Naopak nejmenší podíl lesních pozemků je evidován v Pardubickém kraji (5,0 % z ČR).

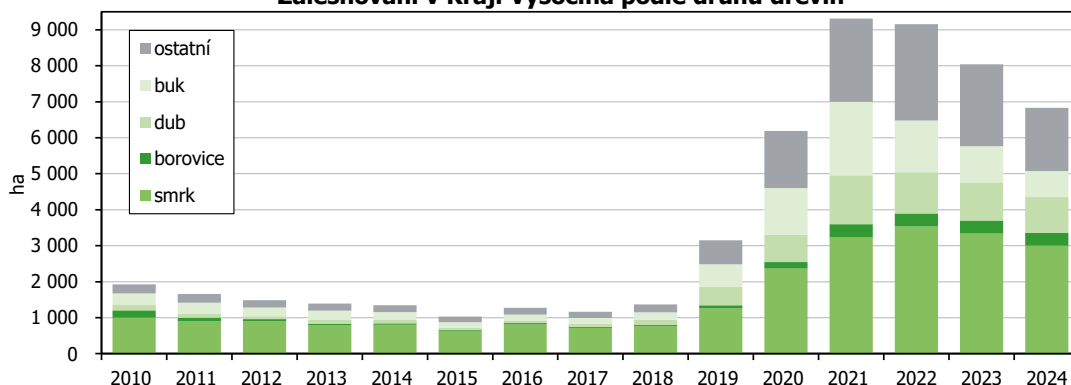
Vysoká míra **zalesňování** na Vysočině (stejně jako v ČR) zvolnila. V roce 2021 i 2022 byla zalesněna plocha přes 9 tis. hektarů, v roce 2023 zalesněná plocha 8 044 ha se meziročně zmenšila o 15,1 %, zalesněno bylo v roce 2024 „jen“ 6 833 ha. Mezi kraji je to území zdaleka nejrozsáhlejší, zaujímá 23,2 % v ČR zalesňované plochy.

Zatímco v roce 2021 převažovala plocha nově zalesněná listnatými dřevinami, v následujících letech bylo vysazeno více jehličnanů. **Jehličnaté** dřeviny byly v roce 2024 vysázeny na 4 061 hektarech, tj. na 59,4 % nově zalesněné půdy. Smrk, nejvíce při zalesňování používaná dřevina, byl vysazen na 3 004 hektarech (tj. 44 %) zalesňované plochy. Borovice byly vysazeny na 355 hektarech (5,2 %). **Listnaté** dřeviny byly použity k zalesnění 2 772 hektarů (40,6 %). Z listnatých dřevin bylo na Vysočině vysázeno nejvíce dubu (14,5 % zalesňované plochy).

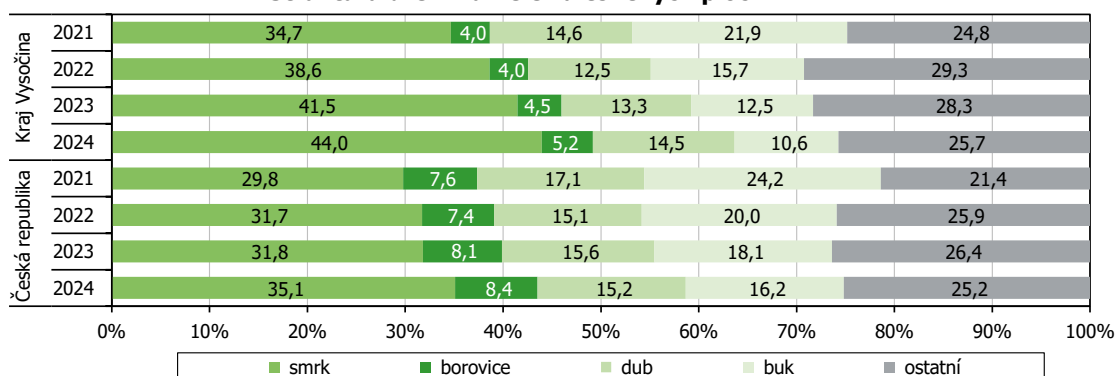
KOMENTÁŘ

a buku (10,6 %). **Přirozenou obnovou** les regeneroval na ploše 2 265 hektarů tj. 18,2 % celkové přirozené obnovy lesa v ČR. Ve srovnání s rokem 2023 je to plocha o 39,2 % větší.

Zalesňování v Kraji Vysočina podle druhů dřevin

Struktura dřevin uměle zalesněných ploch

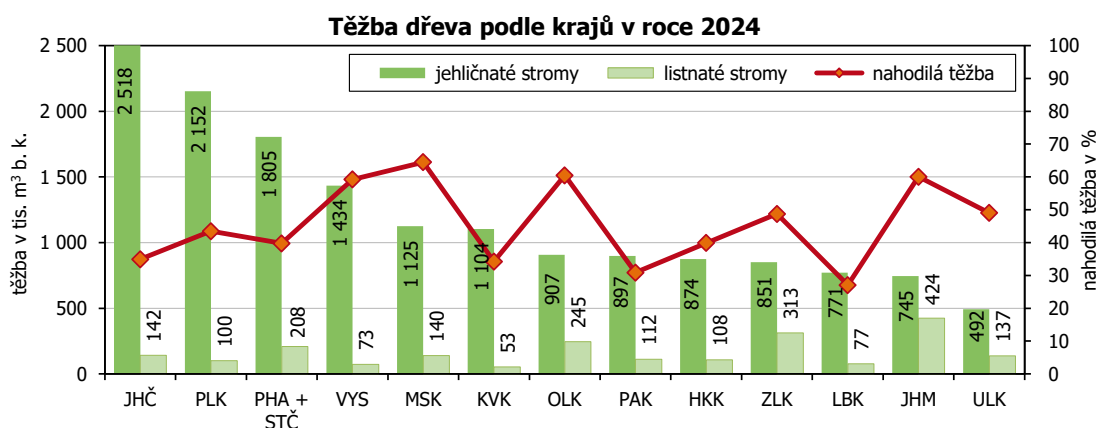

Na Vysočině se vytěžil 4. nejvyšší objem dřeva – 1 507 tisíc m³ dřeva (bez kůry), 8,5 % z celorepublikové **těžby dřeva**. Více se těžilo v kraji Jihočeském (14,9 %), Plzeňském (12,6 %) a Středočeském vč. Prahy (11,3 %). Proti roku 2023 se těžba na Vysočině snížila o 30,8 %, ale oproti maximu z roku 2020 o 82,7 %. Klesá zejména těžba nahodilá, která tvoří v posledních letech podstatnou část těžby dřeva (v roce 2022 téměř 94 %, v roce 2023 přes 82 %, v roce 2024 přes 59 %).

Nahodilá těžba je těžba dřeva prováděná za účelem zpracování stromů suchých, vyvrácených, nemocných nebo poškozených v důsledku působení škodlivých činitelů (abiotické a biotické příčiny jako např. vítr, sníh, námraza, škodlivý hmyz, houbové choroby). Objem zpracované **nahodilé těžby dřeva** (bez kůry) se v Kraji Vysočina meziročně snížil o polovinu z 1 786 tisíc m³ v roce 2023 na 893 tisíc m³. Změnil se převládající důvod nahodilé těžby. Nejčastějším důvodem pro nahodilou těžbu již nebyl hmyz, ale **živelní pohromy**, převážně v polomech a vývrtech bylo vytěženo 55,9 % zpracované nahodilé těžby.

KOMENTÁŘ

Jehličnaté dřeviny se na vyprodukované dřevní hmotě podílely 95,2 %, z nich převládal smrk (1 167 tisíc m³, tj. 81,4 % z celkové těžby dřeva jehličnatých stromů). **Listnaté** dřeviny představovaly zbývajících 4,8 % těžby. Především se jednalo o buk (přes 34 tisíc m³, tj. 46,7 % z celkové těžby listnatých stromů).

Výchovné zásahy byly v uplynulém roce provedeny v lesích Vysočiny na ploše 11 957 hektarů (meziročně +67,3 %). V posledních letech sledujeme rostoucí trend v rozsahu výchovných zásahů, zřejmě v souvislosti s rozsáhlým zalesňováním v uplynulých 5 až 6 letech. Další změnou, kterou sledujeme v oblasti výchovných zásahů je, že se převrátil poměr mezi prořezávkami a probírkami. V předchozích letech mezi výchovnými zásahy převládaly **prořezávky**, tj. zásahy v mladých porostech, jejichž účelem je snížení hustoty porostu a úprava zdravotního stavu, v roce 2024 bylo provedeno více probírek. Prořezávky se uskutečnily na ploše 5 327 hektarů. **Probírky**, sloužící k usměrnění vlastností předmýtních porostů, zejména k úpravě porostní skladby a zpevnění porostu, byly provedeny na ploše 6 629 hektarů a při této činnosti bylo vytěženo přes 297 tisíc m³ dřeva.

V posledních letech se na Vysočině poměrně ustálila plocha **lesní půdy ošetřené** chemickými a biologickými přípravky. V roce 2024 bylo ochráněno před škůdci, chorobami a nežádoucí vegetací bylo ochráněno 10 826 hektarů lesa, tj. meziročně o 2,2 % více a skoro hodnota průměru posledních tří let (11 127 hektarů). Z dlouhodobého pohledu došlo k významnému zvětšení ošetřované plochy, např. v porovnání s rokem 2020 jde o plochu dvojnásobnou.

Kontakt:

Ing. Štěpánka Vampolová

Oddělení informačních služeb, Krajská správa ČSÚ v Jihlavě

E-mail: stepanka.vampolova@csu.gov.cz

Tel.: 567 109 080

Podrobnější informace o lesnictví najdete v publikaci [Lesnictví - 2024](#)